

Dózsa kapcsán

(Észrevétel)

Mindig érdeklődéssel olvasom Kovács Nándor Párhuzamos életképeit, így történhetett meg, hogy az Aracs legutóbbi számában felfigyeltem az 1514-es parasztháború átértékelésére tett tétova ötletére, tekintettel arra – öt idézem –, hogy “Dózsa hadával együtt szerb martalóc seregek dúlták fel a magyar birtokokat.” Én pedig azt hittem, hogy a közel fél évezreden át zajló ideológiai pör mára már lezárult, és átadta a helyét a történészek józan szintézisének, ehelyett most a parasztkirály újra gyanúba került, ezúttal hogy a Délvidékre szabadította a szerbeket.

Ismereteim szerint azért ez a kérdés valamivel bonyolultabb, már csak azért is, mert szerb martalócok mindkét oldalon részt vettek a harcokban, nyilván életmódjukból és harcmódorukból következően nem utolsósorban saját pecsenyéjüket sütögetendő, ami e korszakban a térség más nációjainál sem ment különlegességszámba. Állítanom alátámasztására hadd idézzek Arday Lajos budapesti történész Magyarok a Délvidéken, Jugoszláviában címmel 2002-ben megjelent könyvének bevezető tanulmányából:

“ A törökellenes keresztes hadjáratként meghirdetett, de a nemesek ellen forduló Dózsa-féle parasztfelkelés (1514) kétszeresen is tragikus a déli végeken: az emberek és az erődített helyek pusztulása kitérte a kaput az oszmán hódítás előtt, és első ízben fordította egymás ellen a magyarokat és a szerbeket: a nemesek által behívott szerb zsoldoscsapatok ölték meg az egyik felkelővezért, Borbás papot és 3 ezer társát a felégetett Hájszentlőrincen.” (Kiemelés tőlem – Cs. B.)

Baráti tisztelettel:

Csorba Béla

ARACS

A délvidéki magyarság közéleti folyóirata

Alapító és kiadó: Aracs Társadalmi Szervezet, Szabadka

Elnök: dr. Gubás Jenő

Alapító főszerkesztő: Utasi Jenő

Felelős szerkesztő: dr. Vajda Gábor

Olvasószerkesztő, lektor: Gubás Ágota

Fedőlapterv: Gyurkovics Hunor

Számítógépes tördelés: Giricz Károly

Nyomda: Grafoprodukt Kft. Szabadka

Igazgató: Özveggy Károly

Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Tagjai: Andróczy Csaba, Bata János, Cirkl Zsuzsanna, Gubás Jenő, Gábrityné Molnár Irén, Gyurkovics Hunor (képzőművészeti szerkesztő), Matuska Márton, Tari István, Utasi Jenő, Vajda Gábor, Zsoldos Ferenc.

Egyes szám ára: 150 din,

évi előfizetés 600 dinár + postaköltség. Külföldi előfizetés a belföldinek a kétszerese.

Szerkesztőségi fogadóórák: **Hetente szerdán 8-tól 12 óráig** a szabadkai Városi Könyvtár földszinti olvasótermében.

A szerkesztőség címe: Gradska Biblioteka – Városi Könyvtár, 24000 Subotica – Szabadka, Dušan cár u. 2.

Telefon: 024 525-246, 553-115. *E-mail:* aracs-ujtag@tippnet.co.yu, gvajda@suonline.net

Tel/fax: 024 542-069. *Olvasható az interneten:* www.aracs.org.yu

Az Aracs folyószámlaszáma: 260-0056780016702-59

A szelvényre írják rá: ČLANARINA. za 2007.god.

A címzett: ARACS

A befizetés jelszáma: 189

Kérjük, hogy a befizetőszelvény egy példányát juttassák el a következő címre:

Grafoprodukt, 24000 Subotica, József Attila u. 26.

A Szerbiai Igazságügyi Minisztérium a 651-01-157/2001-08 szám alatt jegyezte be a folyóiratot.

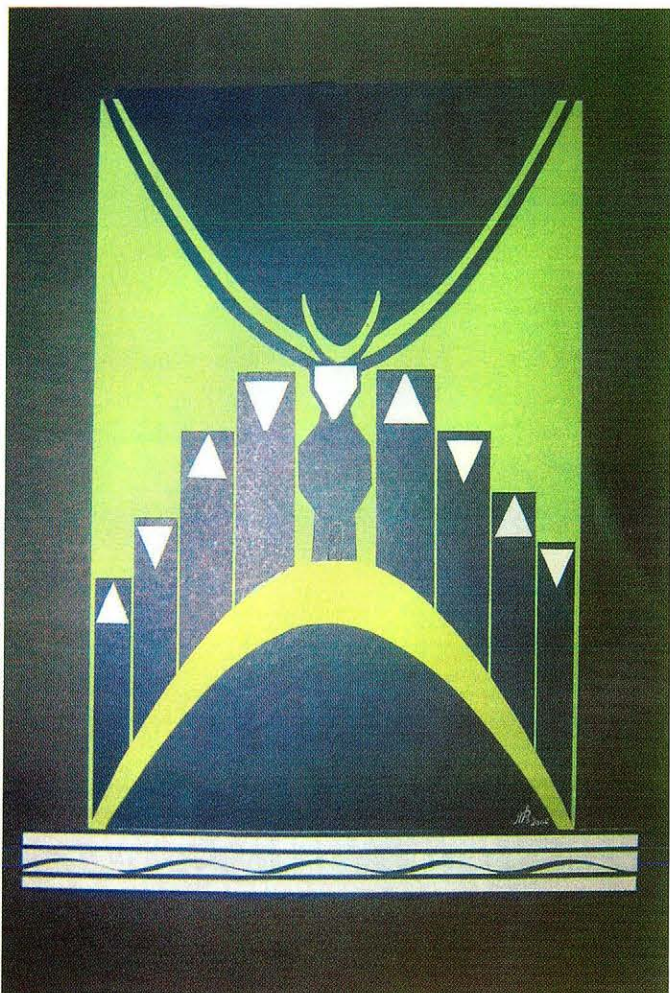
A fedlapon Gyurkovics Hunor: Szabadságvágy (olajfestmény).

A hátlapon Nemes Fekete Edit: Cantata profana – Aranymetszés (kollázs)

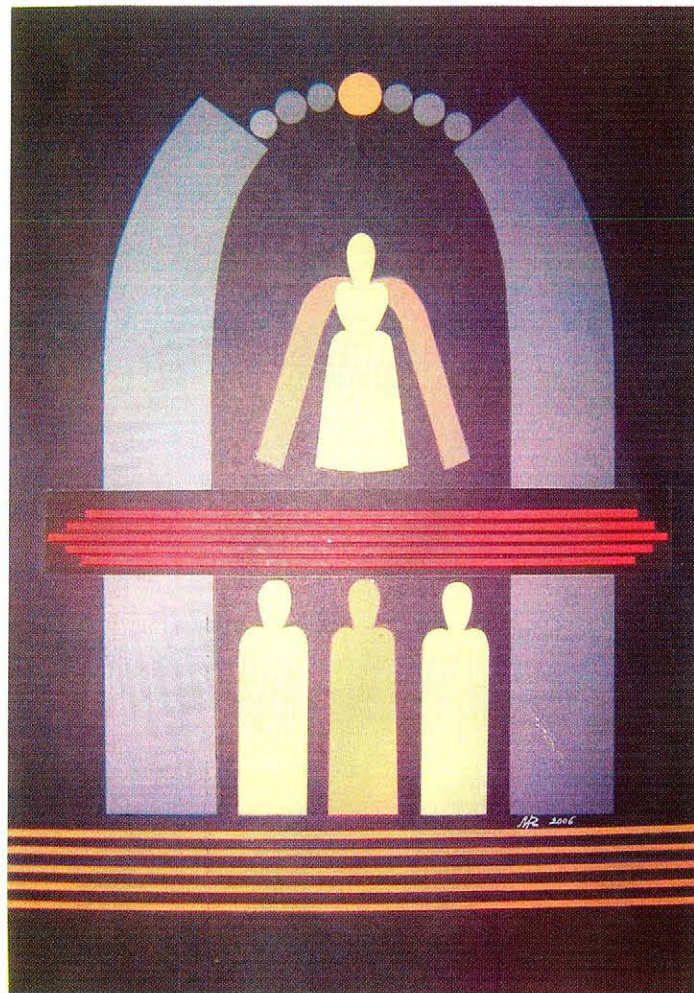
E számunkban Nemes Fekete Edit Csak tiszta forrásból című kiállításanyagából válogatunk. A kollázsok Bartók Béla emlékére készültek.

Gyurkovics Hunor olajfestményeit az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc ihlette.

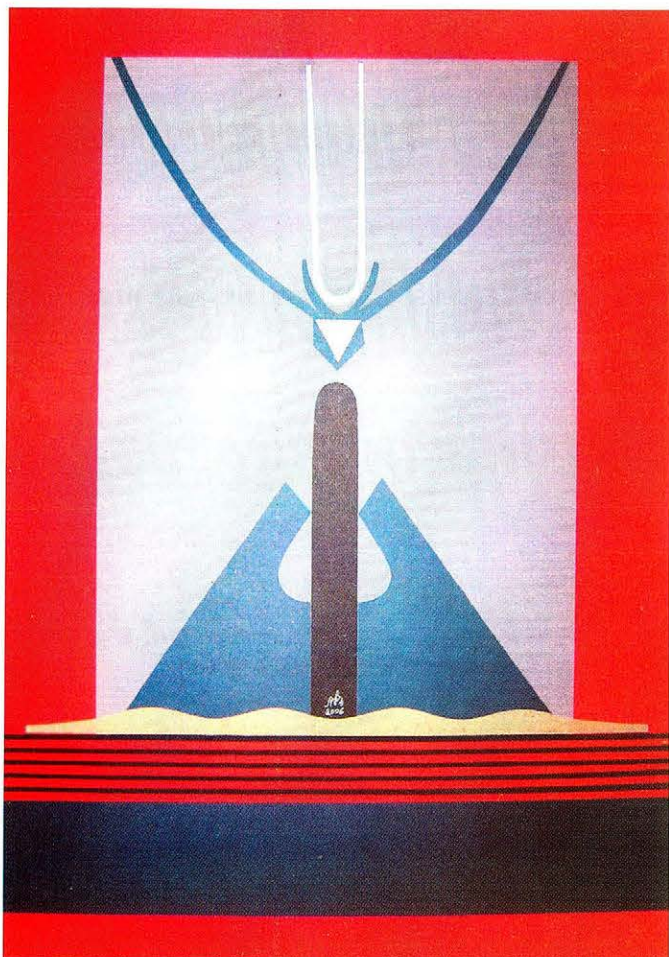
NEMES FEKETE EDIT MUNKÁI

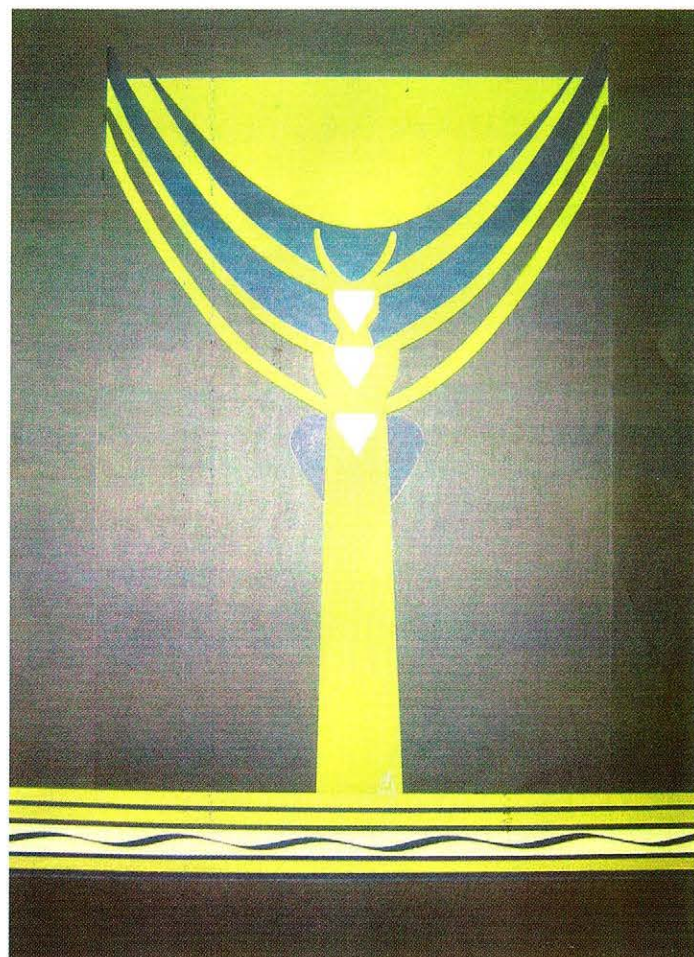
Cantata profana I.

„A csodálatos mandarin”

Cantata profana II.

Cantata profana III.

